

Helsingin käräjäoikeuden laamanni

Rangaistuksen virheellinen kohtuullistaminen ja kohtuullistavana huomioidun tuomion ilmoittamatta jättäminen

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa kiinnitettiin huomiota Helsingin käräjäoikeuden 20.6.2022 asiassa dnro R 21/6640 antamaan tuomioon nro 22/126161. Tuomion perustelujen mukaan käräjäoikeus oli huomioinut rangaistusta alentavana kahden syytekohtan osalta Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomion 31.1.2020, jonka yhteydessä mainitut teot olisi voitu käsitellä. Tuomiolauselmasta ei kuitenkaan löytynyt merkintää kyseisestä alentavana huomioon otetusta rangaistuksesta.

SELVITYS

Puheenjohtajana asiassa toiminut Helsingin käräjäoikeuden käräjätuomari on 2.3.2023 antanut apulaisoikeuskanslerin häneltä pyytämän selvityksen. Selvityksen mukaan tuomion perusteissa on virhe koskien Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomion 31.1.2020 vaikutusta 20.1.2021 tehdyt teot käsittävistä syytekohtista 2 ja 3 seuraavaan rangaistukseen, sillä nämä teot oli tehty mainitun tuomion antamisen jälkeen, eikä siinä tuomittu vankeusrangaistus ole voinut vaikuttaa käsillä olleessa asiassa rangaistusta alentavana rikoslain 7 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti. Tuomion perusteissa on todettu virheellisen konkurenssia koskevan lausunnon jälkeen, että oikeudenmukainen seuraamus syyksi luetuista teoista oli seitsemän kuukauden vankeusrangaistus, joka on myös tuomiolauselmalta ilmenevä rangaistusseuraamus. Rangaistusseurauksessa oli siten tosiasiallisesti virheellisesti huomioitu rangaistusta alentavana kohdissa 2 ja 3 aiempi vankeusrangaistus, vaikka tämä ei ilmene tuomiolauselmalta. Selvityksen mukaan

mainittu virheellinen vankeusrangaistuksen huomioiminen ei ole voinut johtaa vastaajan kannalta ainakaan ankarampaan lopputulokseen.

RATKAISU

Rikoslain 7 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan jos ehdottomaan vankeusrangaistukseen tai yhdistelmä-rangaistukseen tuomittua syytetään hänen ennen tämän rangaistuksen tuomitsemista tekemästään muusta rikoksesta, voidaan aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus tai yhdistelmä-rangaistus ottaa uutta rangaistusta määrättäessä kohtuuden mukaan huomioon rangaistusta alentavana tai lieventävänä seikkana.

Mainitun pykälän 2 momentin mukaan tuomiossa on ilmoitettava, mikä aikaisempi tuomio tai mitkä aikaisemmat tuomiot on otettu huomioon rangaistusta kyseisen pykälän mukaan mitattaessa. Lainkohdan esitöiden ([HE 38/1997 vp](#), s. 8) mukaan kohtuullistamisessa huomioitua tuomioita tulee ilmoittaa, jotta tuomioistuimet voivat myöhemmin tietää, onko tuomiota kohtuullistettu kyseisen pykälän nojalla. Näiden tietojen tulisi olla myös rikosrekisterissä.

Käsiteltävänä olevassa asiassa käräjäoikeus oli mainitun säännöksen nojalla ottanut rangaistusta määrättäessä kohtuuden mukaan huomioon vastaajalle 31.1.2020 tuomitun vankeusrangaistuksen. Vastaajan syyksi 20.6.2022 annetulla tuomiolla luetut teot, joiden osalta rangaistusta oli kohtuullistettu, oli kuitenkin tehty 20.1.2021 eli vasta mainitun huomioon otetun tuomion antamisen jälkeen. Mainittua rangaistusta mitattaessa virheellisesti huomioon otettua tuomiota ei ollut ilmoitettu tuomiolauselmassa.

Käräjätuomari on menetellyt asiassa virheellisesti, kun hän on ottanut rangaistusta mitatessaan huomioon tuomion, joka oli annettu ennen vastaajalle asiassa syyksi luettujen rikosten tekemistä, ja lisäksi jättäessään ilmoittamatta mainitun huomioon ottamansa tuomion tuomiolauselmassa.

Kiinnitän käräjätuomarin huomiota aikaisemmin tuomitun vankeusrangaistuksen huomioon ottamista koskevan sääntelyn noudattamiseen.

Pyydän toimittamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Leo Lahtinen